

TISZTA BESZÉD

Mennyire beteg az egészségügy?

Ahogy mondani szokták: ez jó kérdés, habár... Igen, habár nem lehet rá pontos választ adni, vagy csakis olyat, amivel sokan nem elégednek meg. Hogy miért nem? Mert az egészségügynek kutya baja, mondhatni, makkegészséges, ahol viszont a bajt kell keresnünk, az a nyelvhelyesség. Vagy esetleg meg tudná mondani valaki, az utóbbi években hányszor hallotta az ismeretségi körében X.-ről vagy Y.-ről, hogy beteg? Ugye, szinte soha. Azt viszont nagyon is sokszor, hogy egészségügyi problémái vannak barátoknak, kollégáknak, szomszédoknak, ismeretleneknek. Holott egyszerűen csak különböző betegségeik voltak, de az egészségüggyel mint az egyik legfontosabb intézménnyel eszük ágában sem járt bajlódni.

Nem tudom, mikor, kitől indult el ez a kifiamodott megnevezése a különböző bajoknak, de – sajnos – ma már szinte csak ilyen fordított alakban használják a legtöbben. Erős a gyanúm, a ludasok ebben azok a nagyzólok, akik azt hiszik, esetleg őket fogják magas rangú minisztériumi alkalmazottnak vélni, ha egészségügyi problémákról beszélnek, nem pedig köhögésről, megfázásról vagy bármilyen más betegségről, amit természetesen nem szándékozom lekicsinyelni, átesve ezzel a ló másik oldalára. Ám azt sem akarom, hogy az egészségügyet a folytonos ismételéssel lejárassuk,

s ha netán valami probléma adódna az egészségügyi rendszerben, akkor a megoldással foglalkozó illetékesek lelegyintsék, mondván: biztos megint kettővel többet tüszentett.

S ha ez az okfejtés nem győzte volna meg a felfújt kifejezéseket előszeretettel használókat, szívesen szolgálok egy nagyon hasonló példával, hátha több sikerrel járok. Ha az iskolás gyerekük azzal jön haza, hogy bár csak egyetlen sorban akadt el, amíg felmondta a verset, a tanár mégis két jeggel kevesebbet adott neki, akkor nem hiszem, hogy a szülő úgy adná tovább a „hírt” az ismerőseinek, hogy a gyerekének tanügyi gondjai vannak, hanem az iskolai problémára hivatkozna. Viszont ha valami miatt egy fontos tantárgyhoz heteken át nem találják az épp megbetegedett tanár helyére mást, azt már megilleti a tanügyi probléma kifejezés. Ahogy azt a szerencsétlen helyzetet is, ha egy kórházból tömegesen mennek más vidékekre „szerencsét próbálni” orvosok és ápolók, a betegeket pedig napokon át nincs ki ellássa, azt már valóban egészségügyi gondnak lehet nevezni.

Természetesen kötelezni senkit sem lehet a helyes beszédre, de ajánlani a megfelelő kifejezést, azt bátran lehet. Elfogadni és betartani pedig mindenképpen dicséretes.

Molnár Judit

Májusi könyvújdonságok

(folytatás az előző oldalról)

► *fika: könyvművészet Erdélyben (1919–2011)* című, Kántor Lajos szerkesztette kötet. Hasznos olvasmány lehet a Szitai Eszter illusztrálta *Magyar mondák* sorozat *Hunmagyar mondák* című kötete, Obrusánszky Borbála tollából az *Európa ura, Attila*, valamint Zsigmond Enikőtől *A Hargita-hegység turistakalauza*.

Benedek Elek *Édes anyaföldem. Egy néps egy ember története* című munkája, Mikó Imre *A bércre esett fa. Bölöni Farkas Sándor életregénye* című könyve, Alexandru Muşina *Macska-e a cica?* (ford. Szonda Szabolcs), Nagy Olga *Egy újságíró emlékei* című könyve mellett dr. Szigeti Marcell Gábor *Egy doktor történetei* című novelláskötete is megérkezett a könyvtárba.

Fried Noémi Lujza